

Dabai Tableti Nevajag!

Publicēts: 07.10.2022.

[Kampanas](#)

[Vides aizsardzība](#)

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija informē: Kurzemes plānošanas reģions sadarbībā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru, aptiekām un citiem partneriem uzsāk izglītojošu kampanu "Dabai Tableti Nevajag", kas norisināsies līdz 2022. gada beigām. Tās ietvaros sagatavoti informatīvi video, infografikas un citi materiāli, kā arī veiktas publicitātes aktivitātes, lai skaidrotu, kāpēc ir svarīgi nederīgās zāles nodot aptiekās, tādējādi mazinot to nonākšanu sadzīves atkritumos un kanalizācijā un aicinātu iedzīvotājus uz rīcību – nodot nederīgās zāles un medikamentus aptiekās, tādējādi veidojot jaunus, pozitīvus un videi draudzīgākus ieradumus.

Kampana tiek īstenota ar Eiropas Savienības Interreg V-A Latvijas – Lietuvas programmas 2014. – 2020. gadam finansiālu atbalstu projekta "Farmaceitiskās vielas notekūdeņos – daudzums, ietekmes un iespējas to samazināšanai" (MEDWwater, LLI-527) ietvaros.

Zāles ir jālieto atbildīgi, kā arī jāparūpējas, lai nederīgās zāles nonāktu nevis atkritumos vai kanalizācijā, bet tiktu pareizi utilizētas. Mūsu atbildīga rīcība ar zālēm var pasargāt vidi no piesārņojuma un nevajadzīgas "zāļošanas".

Medikamenti ir nederīgi, ja:

- tiem ir beidzies derīguma termiņš;
- nav zināms to pielietojums;
- nav salasāms to nosaukums;
- tie ir nepareizi uzglabāti;
- mainījies to izskats, smarža vai garša;
- bojāts to iepakojums.

Pētījumu centra SKDS pagājušajā gadā veiktās aptaujas dati liecina, ka tikai 13 % Latvijas iedzīvotāju nodod nederīgas zāles aptiekās to pareizai utilizācijai. Nederīgie medikamenti bieži nonāk sadzīves atkritumos un kanalizācijā. Poligonu attīrīšanas iekārtas, kā arī komunālās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nav projektētas pilnīgai attīrīšanai no farmaceitiski aktīvajām vielām, tāpēc tās var nonākt vidē. Starptautiski zinātniskie pētījumi liecina, ka farmaceitiski aktīvās vielas pēc dažiem gadiem jau var tikt konstatētas atkritumu poligona notekūdeņos.

Zinātnieki, pētot zāļu aktīvo vielu klātbūtni notekūdeņos, kā arī Latvijas un Lietuvas upēs un ūdenstilpēs, ir secinājuši, ka daudzviet šīs vielas ir tuvu vai pārsniedz koncentrāciju, ko pieņemts uzskatīt par videi drošu.

KĀ ZĀLES NONĀK DABĀ?

Mēs lietojam zāles, lai uzlabotu savu veselību. To sastāvā ir aktīvās vielas, kas mūs ārstē. Zāļu formu, krāsu, garšu un citas īpašības veido palīgvielas.

Nedariet pāri sev un dabai – lietojiet zāles atbilstoši ārsta un farmaceita norādījumiem!

Noskalojot zāles tualetes podā

Zāļu atlikumi nonāk notekūdeņos ar urīnu un fēcēm

Noskalojot dušā arīgi lietojamo zāļu atlikumus

Peldoties, ja lietotas ziedes uz ādas

Izmetot zāles atkritumos

Šādi zāles nonāk upēs, ezeros un jūrā un sāk negatīvi ietekmēt ūdenī mītošo dzīvo būtņu veselību.

NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANA

Lai novērstu vides piesārņojumu, notekūdeņi tiek novadīti uz attīrīšanas iekārtām. Tomēr tās nav paredzētas pilnīgai attīrīšanai no zāļu aktīvajām vielām.

Interreg
Latvija-Lietuva

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

EROPAS SAVIENĪBA

Informācija sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu projekta "Farmaceutiskās vielas notekūdeņos – daudzums, ietekmes un iespējas to samazināšanai" (MEDWwater LLI-527) ietvaros. Projekta mērķis ir apzināt, izvērtēt un rast risinājumus medikamentu atstātajam piesārņojumam Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionu notekūdeņos un ūdenstilpēs. Projekta ERAF līdzfinansējums: 572 706.92 EUR. Par šīs publikācijas saturu pilnībā atbild Projekta MEDWwater partneri, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

Nederīgās zāles un medikamentus ir jānodod aptiekās. Katrā zāļu vai medikamentu lietošanas instrukcijā ir iekļauta informācija, kā pareizi rīkoties, zāles izmetot.

Nederīgie medikamenti pirms nodošanas aptiekā ir:

jāizņem no ārējā iepakojuma – kastītēm;

tablešu plāksnītes, pudelītes, ampulas, ziežu tūbiņas jāieliek maisiņā;

zāļu pudelišu un tūbiņu vāciņiem ir jābūt cieši aizskrūvētiem.

Aptiekā tās nodod farmaceitam vai arī noliec tās paredzētajā vietā, ja tāda pieejama. Nederīgās zāles aptiekā tiek pieņemtas utilizācijai bez maksas.

Par kampanju plašāk: [LSM](#), [TV3](#), [ReTV](#).

NODOD NEDERĪGĀS ZĀLES APTIEKĀ

Izņem no ārējā
iepakojuma - kastītes

Aizskrūvē vāciņus
pudeliņiem un tūbiņām

Saliec maisiņā un
nodod aptiekā

Nemet zāles
atkritumos

Nenoskalo zāles
kanalizācijā

Nenodod zāles
lietošanā citiem

KAD ZĀLES IR NEDERĪGAS?

- Beidzies derīguma termiņš
- Nav zināms pielietojums
- Nav salasāms nosaukums
- Nepareizi uzglabātas
- Mainījies izskats, smarža vai garša
- Bojāts iepakojums

MEKLĒ UZLĪMI APTIEKĀS

TE PIENĒM
**NEDERĪGĀS
ZĀLES**

#DabaiTabletiNevajag

**NODOD ZĀLES, NEVIS
UZTURA BAGĀTINĀTĀJUS**

PARTNERI

LATVIJAS VIDES, ĢEOLOĢIJAS
UN METEOROLOĢIJAS CENTRS

LATVIJAS
HIDROEKOĢIJAS
INSTITŪTS

Zāļu valsts aģentūra

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Klaipėdos
universitetas

